

Carlos Galiana

El manuscrit

Premi Novel·la i Falles
de Cullera

Ara mateix escoltava *Un di all'azzurro spazio*, interpretada per Franco Corelli. No és que tinguera un gust musical especialment refinat; però, dalt de l'avió cap a València, Torres escoltava una vegada i una altra *Andrea Chénier*, l'òpera de Giordano. Li agradava especialment. El relaxava. Als seus quaranta i molts anys deia que era l'única música que li permetia viatjar amb avió sense pensar en accidents aeris. Manies. Malgrat la seua corpulència, el seu aspecte d'home segur i bregat en mil batalles, no hi havia res que detestara més que volar. Més que odiar-ho, li donava pànic.

Era un home realment atractiu. No guapo, atractiu. D'eixa bellesa que millora amb l'edat. Amb una mirada tan neta, tan profunda, que mirar-li als ulls i mentir-li era tota una gosadia. I no, els seus ulls no eren blaus, eren d'un color marró profund. En qualsevol altra persona haurien semblat absolutament normals, però en un tipus com Torres eixos ulls despullaven a qualsevol. Ja en la facultat s'havia guanyat no poques admiradores. I admiradors. Tenia també eixe punt d'arrogància de qui se sap desitjat i ell es deixava voler. Per totes i tots.

Tornar a València significava tornar a un passat que mai acabava d'oblidar. València és un d'eixos llocs que t'atrapen tan ràpid com et rebutgen; que t'acullen i t'escopeixen amb igual entusiasme. València t'eleva als altars a la mateixa velocitat que t'afona en la misèria més absoluta. És una ciutat on molt pocs són profetes; de la qual ixes, com va fer el sant, sacsejant-te la pols de les sabatilles, però mai pots acabar de deslligar-te'n.

Torres ho sabia molt bé. Ho havia viscut en les seues pròpies carns. Durant anys havia sigut una autoritat en la seua terra. Se

sentia orgullós. Treballava en el que més li agradava. Era admirat i temut a parts iguals. Però un canvi polític, com no podia ser d'una altra manera, el va espantar al pitjor dels ostracismes. De la nit al dia va passar de ser el millor investigador que havia tingut el país a veure com les seues funcions es veien reduïdes a fer fotocòpies en una habitació minúscula. A vegades pensava que la ciutat havia d'estar plagada de milers de quartets plens de ments brillants però que dissentien de la política del partit de govern. No s'equivocava.

Així que, encara que els temps i els polítics havien canviat, i molt, tornar li resultava especialment incòmode.

—Alguna cosa de beure? —li van preguntar.

Encara que a penes va sentir-ho a causa de la música que eixia dels seus auriculars, Torres va alçar la mirada i va fer un gest amb el cap negant la invitació. Tal vegada després se'n penedia, va pensar, però en eixos moments el seu cap es passejava entre les ànsies per aterrar i tocar terra ferma, el volum de la música del seu reproductor i el record de la telefonada rebuda, tan sols unes hores abans, que li va fer prendre el vol i tornar a un lloc que no li provocava molt bones sensacions.

—Jota, eres tu? —va preguntar al telèfon una veu femenina que el va transportar directament al passat.

—Marina? Com m'has localitzat?

Marina havia sigut companya seua de treball durant molts anys. De les poques persones que van romandre al seu costat després de caure en desgràcia. Ja se sap que en tragèdies alienes, les rates són les primeres a abandonar el vaixell. I podia assegurar que en va conèixer moltes en aquella època.

La telefonada de la seua antiga ajudanta el va sorprendre a punt d'anar-se'n a dormir. Ja era tard. Molt tard. En molts anys no havien tingut molt de contacte més enllà de la típica felicitació de Nadal genèrica que li arribava al correu electrònic. A vegades ni això. Torres així ho va voler quan va abandonar València per a refer sa vida i oblidar-se de tot i de tots. El que sí que és cert és

que feia molts anys que no s'havien telefonat, la qual cosa el va inquietar encara més.

—Marina, què ha passat?

—Has de tornar a València urgentment, Jota —parlava amb molta pressa—. No puc dir-te res més. Sé que confies en mi. Malgrat estos llargs anys, sé que encara confies en mi. No preguntes res més. No avises a ningú. Per la nostra amistat. Em coneixes i saps que mai faria una cosa així. T'ho demane pel que més vulgues: fes la maleta, agafa el primer avió que pugues i vine a ma casa.

—Marina, per favor, què...? —no va poder continuar la frase, li havia penjat.

Es va quedar un minut mirant l'aparell sense saber què fer. Era un d'eixos models *vintage* que tant es portaven ara. Simulava un telèfon antic d'aquells en els quals calia marcar girant els números. L'únic fix de la casa. Sense pantalla digital ni possibilitat de recuperar la telefonada.

—No pot ser, açò no està passant —va pensar.

Va buscar el número de Marina en l'agenda del seu mòbil. No el tenia, clar.

—Com collons havia de saber-ho? Per què guardar un número tants anys? —va dir enfadat amb si mateix, a soles, enmig de l'habitació.

No podia tractar-se d'una broma. No, venint de Marina. Una cosa molt greu devia estar passant perquè ella li telefonara després de tant de temps, quasi a mitjanit, li suplicara que agafara un avió, cosa que ella sabia que detestava, i es plantara en València. Alguna cosa no anava bé. Gens bé.

Va estar quasi deu minuts caminant per l'habitació. Pegant voltes i fumant un cigarret darrere l'altre. Meditant els pros i els contres. Adonant-se que res bo li aportava eixir de casa, agafar un avió i tornar. Res, absolutament res. Així i tot, va agafar el mòbil i va fer una telefonada.

—Bona nit, quan ix el primer avió amb destinació a València?

El locutor va mirar amb sorpresa la notícia que li passaven des de la redacció. Feia quasi trenta anys que presentava un programa sobre les Falles i no recordava cap succés semblant.

–Quan ha ocorregut? –va preguntar.

–En la mascletà d’ahir.

–Però se’n sap alguna cosa més?

–No –va contestar, laconic, el tècnic.

Va eixir un moment de l’estudi i es va dirigir al bany. La ràdio estava absolutament deserta eixos dies. Faria la seua connexió local, donaria les notícies i se n’aniria ràpidament a gaudir de les Falles.

Ja tenia ganes de veure com acabaven de plantar tots els monuments grans de la secció especial. La gent com ell esperava tot l’any eixa gran nit. Hui prendrien forma les millors falles de la ciutat.

Va entrar i va anar directe a l’espill. Es va mirar i va començar a calfar la veu fent ganyotes amb la boca. Ho feia tots els dies abans que començara el seu programa. Va donar una ullada al paper que portava a la mà: «Greg Norman, Premi Nobel de literatura, trobat mort enverinat enmig de la plaça de l’Ajuntament».

Es va tornar a mirar. S’agradava. Amb cinquanta anys recentment complits es creia el periodista més atractiu de la ciutat. Mentre es mirava i remirava va pensar que, encara que era una crueltat, esperava que la notícia no afectara el desenvolupament normal de la festa. En unes hores tindria lloc la lectura dels premis de les falles infantils i els artistes estarien acabant de plantar les falles grans.

Altres anys s’havien produït infarts en plena festa. Ja havia ocorregut altres vegades. L’aglomeració de gent, la calor i l’excés

d'alcohol tenien estes coses. No obstant això, la notícia parlava d'enverinament.

Mentre seguia amb els seus exercicis va mirar de reüll el paper que subjectava amb les seues grans mans. La notícia venia acompanyada d'una fotografia del mort. La cara li resultava molt familiar. Juraria haver-lo vist en algun lloc anteriorment; ara bé, estava absolutament segur de no haver conegut cap Greg en tota la seua vida. Ni tan sols recordava haver llegit res escrit per algú amb eixe nom i, no obstant això, sabia que l'havia vist.

—Per no recordar, no recorde ni el nom d'un sol Premi Nobel de literatura dels últims vint anys —va pensar—. Què dic! L'únic que em sona és Camilo José Cela i d'això fa... Uf!

Va començar a inquietar-li el tema. Va deixar els seus exercicis i es va centrar en la fotografia. De sobte li va vindre una imatge al cap. Una imatge molt nítida. Havia vist a este home treballant en algun lloc. El recordava vestit amb un peto i un mocador blanc al cap. N'estava convençut.

Va tornar a llegir l'encapçalament: «Premi Nobel de literatura». No podia ser. El devia haver confós.

—Que absurd! —va pensar—. De què havia de conèixer jo este pobre home?

Va rebutjar la idea i va seguir mirant-se a l'espill. Es concentrava de nou en els seus exercicis quan van tocar a la porta.

—Cinc minuts i comencem. Dona't aire, tio, que és per a hui!

El mocós del tècnic una altra vegada amb les seues impertinències. Es va retocar els cabells mirant-se de nou en l'espill. Es va fer l'ullet a si mateix i va eixir amb pas ferm. Va travessar les oficines i va entrar en l'estudi.

Va mirar el rellotge digital de la cabina. Encara li quedaven quatre minuts. Una eternitat en ràdio. Va ordenar els papers amb la informació més important del dia. Començaria el programa amb les notícies d'última hora i després faria un repàs de les falles infantils. Va tornar a mirar la fotografia. Un minut. Dos minuts.

No podia llevar-se del cap eixe home i no sabia per què, i de sobte li va vindre tot a la ment.

Va traure el mòbil ràpidament. Va buscar en les imatges guardades. N'estava segur. Ara sí que n'estava segur. Va començar a passar ràpidament les fotografies fins que la va trobar.

Era una fotografia borrosa. En el taller d'un artista faller. I allí estava ell. L'home de la fotografia. El de la notícia. L'escriptor. Portava posat el peto de treball i un capell blanc, tal com havia recordat a penes feia uns minuts. En una mà portava un pinzell i en l'altra una peça d'una falla. Es va quedar embadalit mirant la pantalla.

La fotografia no era d'una gran qualitat. Estava moguda. A l'home quasi més se l'intuïa que se'l reconeixia, com si s'haguera volgut apartar en l'últim moment per a no eixir. De fet, en primer terme estava el detall d'un ninot d'alguna de les falles que havia anat a visitar durant la tardor. Va mirar la data de la foto i va eixir de dubtes: era de novembre. La peça estava quasi sense pintar. Pràcticament blanca. Ni tan sols s'apreciava bé què era. No obstant això, allí estava eixe home. En segon pla. Mirant d'amagat a la càmera.

—Què feia un tipus com ell treballant allí? —es va dir per a si mateix.

Mentre li pegava voltes al tema va sentir de sobte una veu aguda amb un to molt desagradable.

—Lucas, tio, que estem en l'aire! Espavila, fotre!

—Hola, estimats radiooients, soc Lucas Sanmartín! —va balbotejar de pressa i corrents.